

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 13.11.2019 № 4

Голова вченої ради
академік НАМН України

професор Ю.В. Вороненко

**РОБОЧА ПРОГРАМА ТА ПЛАН
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"НЕРВОВІ ХВОРОБИ"**

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Галузь знань:	22 – Охорона здоров'я
Спеціальність:	222 – Медицина
Спеціалізація (наукова спеціальність):	Нервові хвороби
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Форма навчання:	очна (денна, вечірня), заочна
Тривалість навчання:	12 кредитів (360 годин)

Кафедра неврології № 2

Київ – 2019

ПОГОДЖЕНО

Рішення вченої ради терапевтичного факультету

Протокол 28.10.2019 № 8

Голова вченої ради терапевтичного факультету

доцент С. В. Кушніренко

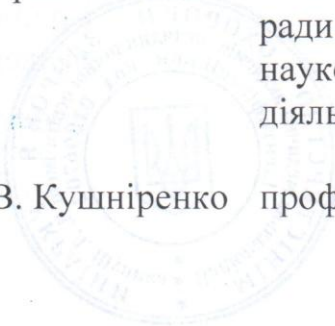
ПОГОДЖЕНО

Рішення постійно діючої комісії вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика з наукової роботи та інноваційної діяльності

Протокол 12.11.2019 № 9

Голова постійно діючої комісії вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика з наукової роботи та інноваційної діяльності

професор Н. О. Савичук

ВСТУП

Навчальна програма та план нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика за спеціальністю: 14.01.15 «Нервові хвороби» розроблені на підставі відповідних освітньо-наукових програм третього освітньо-наукового рівня, а також на підставі положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів МОЗ України та МОН України, Постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року № 167 «Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», Статуту Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого наказом МОЗ України № 509 від 14.08.2015 року, Положення про організацію освітнього процесу в Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, затвердженого вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (від 18.02.2015 року), науково-педагогічними працівниками кафедри неврології № 2 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (завідуюча кафедрою доктор медичних наук, професор О.В. Ткаченко); Навчальний програма та план обговорені та схвалені на засіданні кафедри неврології № 2 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (протокол № ____ від _____.2019 року); погоджені на засіданні вченої ради терапевтичного факультету Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (протокол № _____ від _____ 2019 року).

Рецензенти:

- Бачинська Н.Ю. доктор медичних наук, професор, керівник відділу клінічної фізіології і патології нервової системи. ДУ «Інститут геронтології імені Чеботарьова Д.Ф. НАМН України»
- Головченко Ю.І. доктор медичних наук, професор кафедри неврології № 1 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України.

Навчальний план та програма погоджені Комісією вченої ради з наукової роботи та інноваційної діяльності

« ____ » _____ 2019 р.

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

№ п.п.	ПІБ	Вчене звання	Науковий ступінь	посада
Голова робочої групи:				
1.	Ткаченко Олена Василівна	Професор	Доктор медичних наук	Завідуюча кафедрою неврології № 2 НМАПО імені П. Л. Шупика
Члени робочої групи:				
2.	Кононець Оксана Миколаївна	Доцент	Кандидат медичних наук	Доцент кафедри неврології № 2 НМАПО імені П.Л. Шупика
3.	Новікова Ольга Володимирівна	Доцент	Кандидат медичних наук	Доцент кафедри неврології № 2 НМАПО імені П.Л. Шупика
4.	Стецюк Роман Анатолійович	Доцент	Кандидат медичних наук	Доцент кафедри неврології № 2 НМАПО імені П.Л. Шупика

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри неврології № 2 НМАПО імені П.Л. Шупика (протокол № ____ від _____.2019 року).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний план та програма підготовки аспірантів з нормативної навчальної дисципліни «Нервові хвороби» є нормативним документом, в якому визначено зміст навчання та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійних компетентностей особи, яка є здобувачем освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі Охорони здоров'я за спеціальністю: 14.01.15 «Нервові хвороби».

Мета. Набуття аспірантом професійних та дослідницьких компетенцій, що відповідають кваліфікаційним вимогам для отримання ступеня доктора філософії за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби».

Програма підготовки аспірантів з навчальної дисципліни «Нервові хвороби» розраховані на 12 кредитів (360 годин), з яких 1 кредит (30 годин).

Навчальний план курсу визначає тривалість навчання, його структурований зміст, розподіл навчального часу для очної денної, очної вечірньої і заочної форм навчання. В процесі навчання передбачені лекції, семінари і практичні заняття, а також контроль рівня знань та вмінь.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни «Нервові хвороби»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (очна денна форма
навчання) за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби»

Тривалість: 12 кредитів (360 год.).

Мета навчання: удосконалити загально-професійні, спеціалізовано-професійні, дослідницькі, аналітичні компетенції за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби» та визначити рівень його знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною денною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семинари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Соціальна медицина.	0,4	12	12	-	12	-	-
2.	Анатомо-фізіологічні основи синдромологія і топічна діагностика уражень нервової системи.	1,4	42	42	6	24	12	-
3.	Методи обстеження в неврології.	0,8	24	24	6	14	4	-
4.	Основні клінічні і діагностичні характеристики при патології нервової системи	7,2	216	216	40	120	56	-
5.	Лікування та профілактика захворювань нервової системи.	0,8	24	24	8	12	4	-
6.	Проблематика за темою дисертації	1.4	42	42	-	2	-	40
РАЗОМ:		12	360	320	60	184	76	40

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни «Нервові хвороби»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (очна вечірня
форма навчання) за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби»

Тривалість: 12 кредитів (360 год.).

Мета навчання: удосконалити загально-професійні, спеціалізовано-професійні, дослідницькі, аналітичні компетенції за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби» та визначити рівень його знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною вечірньою формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семинари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Соціальна медицина.	0,4	12	12	-	12	-	-
2.	Анатомо-фізіологічні основи синдромологія і топічна діагностика уражень нервової системи.	1,4	42	30	6	16	8	12
3.	Методи обстеження в неврології.	0,8	24	12	6	4	2	12
4.	Основні клінічні і діагностичні характеристики при патології нервової системи	7,2	216	166	40	90	36	50
5	Лікування та профілактика захворювань нервової системи.	0,8	24	18	8	6	4	6
6	Проблематика за темою дисертації.	1,4	42	2	-	2	-	40
РАЗОМ:		12	360	240	60	130	50	120

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни «Нервові хвороби»
підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (заочна форма навчання)
за спеціальністю 14.0115 «Нервові хвороби»

Тривалість: 12 кредитів (360 год.).

Мета навчання: удосконалити загально-професійні, спеціалізовано-професійні, дослідницькі, аналітичні компетенції за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби» та визначити рівень його знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі за заочною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семинари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Соціальна медицина.	0,4	12	6	-	6	-	-
2.	Анатомо-фізіологічні основи синдромологія і топічна діагностика уражень нервової системи.	1,4	42	16	6	6	4	26
3.	Методи обстеження в неврології.	0,8	24	6	6	-	-	18
4.	Основні клінічні і діагностичні характеристики при патології нервової системи	7,2	216	82	40	30	12	34
5	Лікування та профілактика захворювань нервової системи.	0,8	24	8	8	-	-	16
6	Проблематика за темою дисертації.	1,4	42	2	-	2	-	40
РАЗОМ:		12	360	120	60	44	16	240

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Навчально-методичні матеріали для самостійної роботи з нормальної навчальної дисципліни аспірантів відповідають специфіці навчальної дисципліни.

Рекомендації до самостійного вивчення навчального матеріалу включають вказівки щодо терміну та обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, вимоги і приклади оформлення самостійної письмової (дисертаційної) роботи, критерії оцінювання.

Методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів включають інформацію (залежно від форми проведення занять):

- методичні рекомендації до практичних занять – приклади клінічних випадків з відображенням лікувально-діагностичних підходів і шляхів вирішення клінічних завдань;
- методичні рекомендації до семінарських занять – тематику і методичні поради до опрацювання теоретичних питань (завдань) з акцентуванням уваги на основних проблемних питаннях, теми, список літературних джерел, тощо;
- методичні рекомендації до дисертаційних робіт включають вимоги до змісту і структури роботи; вимоги до оформлення: тексту, графічної частини, літератури; приклади оформлення текстової і графічної частини.

Форми та види організації самостійної роботи.

Самостійна робота аспіранта з дисципліни «Неврологія» може здійснюватися у бібліотеках, зокрема у бібліотеці Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, у національній медичній бібліотеці, та інших в учбових кімнатах кафедри, використовуючи навчальні матеріали, а також в домашніх умовах.

Передбачаються такі організаційні **форми** самостійної роботи аспіранта:

- навчальна робота, яка виконується самостійно у вільний від занять та зручний для аспіранта час, як правило, поза аудиторією;
- навчальна робота, яка виконується в учбових кімнатах кафедри; удосконалення практичних навичок при курації хворих у відділеннях лікувальної бази кафедри;
- робота аспіранта над індивідуальними завданнями під керівництвом викладача (аудиторна робота, робота з використанням комп'ютерної техніки, тощо);
- індивідуальні навчальні завдання з дисципліни «Нервові хвороби», які видаються аспірантам у терміни, передбачені візиткою навчальної дисципліни і виконуються кожним аспірантом самостійно при консультуванні викладачем;
- індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) – вид поза аудиторної самостійної роботи аспіранта навчального, навчально-дослідницького чи експериментального характеру, які виконуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу в терміни, передбачені програмою навчальної дисципліни;
- робота аспіранта над виконанням дисертаційної роботи.

Найпоширенішими *видами* індивідуальних навчальних та індивідуальних навчально-дослідних завдань є:

- робота з літературними джерелами;
- реферування іноземних текстів за темами фаху;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні довідки тощо;
- проведення клініко-діагностичних досліджень та їх інтерпретація;
- проведення експериментальних досліджень та їх інтерпретація;
- вирішення клінічних задач різного рівня складності з топічної діагностики, диференційної діагностики тощо;
- визначення оптимальних підходів до діагностики та лікування і шляхів їх реалізації;
- аналіз та узагальнення даних неврологічного обстеження і параклінічних досліджень;
- підготовка навчальних та діагностичних тестових завдань з предмету;
- складання конспектів практичних занять на інноваційних засадах;

Зміст самостійної роботи аспіранта з навчальної дисципліни «Нервові хвороби» визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача і може включати з такі види роботи, як:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно робочої програми навчальної дисципліни;
- переклад іноземних текстів встановлених обсягів;
- виконання контрольних робіт аспірантами заочної форми навчання;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, дисертаційних робіт тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до підсумкової атестації, дисертаційної роботи;
- робота у наукових проблемних групах молодих вчених, семінарах тощо;
- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів з фаху або навчальної дисципліни «Нервові хвороби» тощо;
- виконання завдань, які базуються на використанні сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних засобів навчання.

Методичні матеріали для самостійної роботи аспірантів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку аспіранта. Для самостійної роботи аспіранту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література з спеціальності «Нервові хвороби».

Матеріально-технічне й інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи аспіранта містить:

- навчальну і навчально-методичну літературу з неврології;
- бібліотеку з читальним залом, укомплектованим відповідно до діючих нормативів;

- комп'ютерний клас з навчальними та контролюючими програмами з навчальної дисципліни «Неврологія» та можливість роботи в мережі Інтернет;
- учбові кімнати, аудиторії тощо;
- місця проходження практики (клінічні бази кафедри) відповідно до укладених угод.

Забезпечення належних умов самостійної роботи аспіранта на складному діагностичному обладнанні, у комп'ютерному класі та інших навчальних об'єктах підвищеної небезпеки здійснюється за попередньо укладеним графіком під контролем співробітника кафедри.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Невід'ємною частиною опанування навчального курсу професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією) в аспірантурі та поза аспірантурою є педагогічний практикум.

Мета – забезпечення формування та розвитку освітньо-прикладних компонентів викладацьких компетентностей.

Завданнями педагогічного практикуму є оволодіння навиками підготовки навчально-методичної документації, проведення аудиторних занять, організації позааудиторної роботи здобувачів вищої та/або післядипломної освіти, заходів безперервного професійного розвитку.

Педагогічний практикум проводять, як правило, на випусковій кафедрі, або на кафедрі, на якій працює науковий керівник здобувача вищої освіти.

Педагогічний практикум проходить під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника зазначеної кафедри, який є куратором відповідної навчальної дисципліни професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією), що опановує здобувач вищої освіти. Рішенням, обговореним і схваленим на засіданні кафедри, організаційно-методичне керівництво педагогічним практикумом може бути покладено на іншого науково-педагогічного працівника відповідної кафедри, в тому числі, на наукового керівника здобувача вищої освіти.

Загальний обсяг педагогічного практикуму становить 30 годин (1 кредит), що виділяються та обліковуються в межах годин самостійної роботи здобувача вищої освіти за відповідною навчальною дисципліною професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією).

Зміст заходів педагогічного практикуму та послідовність їх виконання визначається у індивідуальному плані педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, що погоджується керівником педагогічного практикуму та затверджується завідувачем кафедри, на якій проводиться педагогічний практикум.

Звіт про проходження педагогічного практикуму здобувача вищої освіти погоджується керівником педагогічного практикуму, обговорюється та схвалюється на засіданні кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, та затверджується завідувачем даної кафедри.

Форма індивідуального плану педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, звіту про проходження педагогічного практикуму, навчально-методичних документів, що готує здобувач вищої освіти в межах виконання завдань педагогічного практикуму, визначається Альбомом форм.

Відповідальність за організацію, проведення та контроль якості педагогічного практикуму покладається на завідувача кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, а саме: завідувача випускової кафедри або завідувача кафедри, на якій працює науковий керівник здобувача вищої освіти.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика оціночних ресурсів для поточного та проміжного контролю компетентностей.

Результати поточного та проміжного контролю компетентностей оцінюються згідно з вимогами Положення про організацію освітнього процесу в Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (протокол № 2 від 18.02.2015 року).

З урахуванням особливостей дисципліни «Нервові хвороби» запропоновано у формі контролю знань та вмінь:

- поточний контроль виконаних практичних завдань зокрема письмове розв'язання топічних задач, контрольна робота, самостійна робота та письмові контрольні відповіді за темами програми;
- тестовий чи інші види контролю з тем (модулів);
- поточний контроль засвоєння матеріалу семінарських (практичних) занять шляхом відповідей на питання, дискусій, доповідей;
- індивідуальні навчально-дослідні завдання та їх захист;
- стаття, тези, за темою наукового дослідження у наукових виданнях, що опубліковані за рекомендацією кафедри;
- виступи.

Технологія проведення заліку.

Контроль знань аспірантів є складовою частиною навчально-виховного процесу.

Він здійснюється для того, щоб виявити якість засвоєних знань, умінь і навичок практичної діяльності.

Зміст контролю зумовлений дидактичними цілями і завданнями, що стоять перед вивченням навчальної дисципліни чи окремих її частин.

Поточний та підсумковий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних (семінарських) заняттях. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування аспірантів.

Кількість заліків з навчальної дисципліни «Нервові хвороби» визначається навчальними планами.

Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Нервові хвороби», якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом.

Проміжний контроль компетентностей з окремих розділів програми проводиться після закінчення їх вивчення, до початку підсумкового контролю. Заліки приймаються викладачами, які проводили практичні та семінарські заняття або читали лекції з даної дисципліни.

Залік ставиться за результатами роботи аспіранта протягом навчання (виконання аспірантом індивідуальних завдань виступів на семінарських заняттях та оцінок поточного контролю), якщо він отримав рейтинг з дисципліни не менше 0,6 від максимально можливого значення (рейтингової шкали).

Якщо аспірант не отримав залік за рейтингом, залік виставляється за результатами виконання ним залікової контрольної роботи або підсумкової співбесіди.

За наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо.), як документально підтверджені, аспіранту може встановлюватись індивідуальний графік складання заліків.

Аспірант не допускається до підсумкового контролю з дисципліни «Нервові хвороби», якщо він не виконав усіх видів робіт і завдань, які передбачені робочим навчальним планом або має незадовільні оцінки з проміжного контролю за розділами дисципліни.

Технологія організації і проведення заліку охоплює такі аспекти:

- ознайомлення аспірантів з програмою проведення заліку, яка містить перелік вузлових питань дисципліни та літературу, які можуть бути використані у процесі підготовки до заліку;
- ознайомлення аспірантів з методикою проведення заліку: залік проводиться за заліковими білетами; можуть використовуватись різні методи перевірки: усна (відповіді на питання, співбесіда) письмова, тестова (з використанням комп'ютерів і на паперових носіях).

Оціночні ресурси для поточного та підсумкового контролю засвоєння знань.

Окрім перевірки, контроль містить у собі оцінювання (як процес) і оцінку (як результат) перевірки. Підставою для оцінювання успішності аспірантів є підсумки (результати) контролю.

Оцінка – має сприяти стимулюванню навчання та позитивній мотивації.

Серед методів контролю знань та практичних навиків використовуються:

- співбесіди з аспірантами у процесі навчання;
- контроль результатів самостійної роботи шляхом співбесіди та опитування;
- індивідуальне та фронтальне опитування (усне та письмове);
- тестовий контроль (з використанням комп'ютера чи на паперових носіях).

– оцінка практичних навиків, щодо діагностики та лікування патології нервової системи.

1. Індивідуальне опитування – є перевіркою знань, конкретного аспіранта. Може бути використано варіанти комбінованого (змішаного опитування) аспірантів.

2. Фронтальне опитування дає можливість викладачу за досить короткий термін перевірити рівень знань у аспірантів, включаючи їх в активну навчально-пізнавальну діяльність, узагальненням і підсумуванням теоретичних даних.

3. Усне опитування – як метод контролю знань аспірантів, суть якого полягає в постановці перед ними запитань за змістом навчального матеріалу, що виноситься для контролю, та оцінюванні їхніх відповідей, проводиться в різних формах (індивідуальне, фронтальне). Викладач безпосередньо спілкується з аспірантом, виявляє рівень його знань, ставить додаткові, перевірочні запитання.

4. Письмовий контроль, як метод, який дає можливість одночасно перевірити знання декількох аспірантів, сприяє уніфікації оцінювання, проте обмежує можливості уточнення рівня клінічного мислення.

5. Графічна перевірка – використовується переважно при вивченні можливостей графічного оформлення дисертаційного матеріалу. Форми графічної перевірки знань, умінь та навичок аспірантів дуже різноманітні зокрема, схеми процесів, побудова діаграм тощо.

6. Практичний контроль вмінь та навичок – здійснюється шляхом перевірки і оцінки завдань щодо проведення загально клінічного і клініко-неврологічного обстежень, оцінки їх результатів, інтерпретації даних параклінічних методів обстеження, визначення діагностичних і лікувальних підходів, диференційної діагностики, патології тощо.

7. Тестовий контроль, як один з оцінюючих методів освітньо-кваліфікаційного рівня теоретичної підготовки аспірантів, може застосовуватись з використанням комп'ютерної техніки чи на паперових носіях.

Рівень знань характеризується об'ємом теоретичного матеріалу і ступеня його засвоєння аспірантами з навчальної дисципліни «Нервові хвороби»; має сприяти умінню поєднати теоретичні засади з практичною значущістю досліджень, вирішенням клінічних, діагностичних і лікувальних завдань, обґрунтуванню наукових положень тощо.

Планові результати навчання з дисципліни.

Результатом навчання в аспірантурі з спеціальності «Нервові хвороби» є засвоєння загально-професійних, спеціалізовано-професійних, дослідницьких, аналітичних компетенцій задля досягнення рівня знань є та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог для отримання ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби».

Загально-професійні компетенції:

Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською (або іншою іноземною) мовою.

Спеціалізовано-професійні компетенції:

- здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та світі;
- здатність відокремлювати структурні елементи, що складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 14.01.15 «Нервові хвороби»;
- здатність в умовах лікувальної установи, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану пацієнта, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, формувати групи обстежень;

Дослідницькі компетентності:

- володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність до використання інноваційних підходів у галузі неврології;
- компетентність інтерпретувати результати досліджень приймати участь у наукових дискусіях стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.

Аналітичні компетентності:

- здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності;

- здатність до висунення власних припущень, їх осмислення, а також перевірки зроблених іншими припущень, що вважаються доведеними, у галузі медицини;
- здатність до формулювання концепції за результатами аналізу, дослідження даних і обговорення у високо спеціалізованій, науковій аудиології присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування;
- здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів або інших аргументів, що їх підтвердження спростовують доказів або спростування;
- здатність до сприйняття нових результатів та їх висновків реалізації в діагностичних та лікувальних підходах.

ПЕРЕЛІК

компетентностей відповідно до нормативної навчальної дисципліни «Нервові хвороби» за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби»;

№ п/п	Назва
1	2
Загально-професійні компетентності	
1.	Здатність виконувати оригінальні дослідження в неврології та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
2.	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.
3.	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).
4.	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу.
Спеціалізовано-професійні компетентності	
5.	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій фармації у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та світі.
6.	Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань за спеціальністю 14.01.15 «Неврологія».
10.	Здатність розробляти нові і вдосконалювати наявні підходи до діагностики і лікування неврологічних захворювань
11.	Здатність до наукового обґрунтування, розроблення та вдосконалення нормативно-технічної документації на дослідження
12.	Здатність до розробки нових і вдосконалення наявних класифікацій.
13.	Фундаментальні та прикладні дослідження у сфері матеріально-технічного, фінансового інтелектуального й інформаційного забезпечення неврології. Оцінка соціально-економічної ефективності впровадження досягнень науково-технічного прогресу та заходів, спрямованих на підвищення якості життя пацієнтів.
14.	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень щодо обґрунтування галузевих програм, нормативно-правового регулювання й оптимізації неврологічного забезпечення населення, контингентів хворих за окремими нозологічними формами; наукове обґрунтування адаптивного управління організаціями неврологічної галузі на основі аналізу їх діяльності, використання теорії управління, фінансів, інвестицій, маркетингу, логістики, належної виробничої й аптечної практики.
15.	Здатність досліджувати етичні аспекти та фактори макро- і мікросередовища у діяльності неврологічних клінік.

1	2
16.	Здатність проводити неврологічний маркетинг. Маркетингові дослідження неврологічної допомоги як життєво необхідного товару, асортиментна, збутова та комунікаційна політика. Неврологічне товарознавство.
17.	Здатність науково обґрунтовувати соціально-економічні механізми неврологічного забезпечення в умовах страхової медицини. Організаційні дослідження в галузі неврології. Дослідження щодо створення, клінічних випробувань і раціонального використання апаратури, матеріалів. Неврологічне ціноутворення.
18.	Здатність до методичного, організаційного обґрунтування розвитку інформаційних і комп'ютерних технологій у неврології.
19.	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень зовнішньоекономічної діяльності в галузі неврології, зокрема стратегії неврологічного маркетингу, менеджменту та логістики.
20.	Здатність удосконалення форм і методів організації та управління неврологією. Оптимізація забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення населення в умовах надзвичайних ситуацій.
21.	Здатність до організаційних досліджень в галузі неврології та медичного права.
22.	Здатність оптимізації управління трудовими ресурсами неврологічної галузі: кадрове забезпечення, прогнозування, ротація, підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації й атестація неврологічних кадрів, зокрема викладачів і професорсько-викладацького складу закладів медичної освіти.
23.	Здатність аналізувати історичні аспекти розвитку неврології: правові, етичні, технологічні, нормативні та інші чинники регулювання діяльності медичних неврологічних закладів у вітчизняному та міжнародному досвіді.
Дослідницькі компетентності	
24.	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
25.	Здатність до використання інноваційних підходів у галузі неврології.
26.	Компетентність інтерпретувати результати досліджень та приймати участь у наукових дискусіях стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
27.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Аналітичні компетентності	
28.	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.
29.	Здатність до висунення власних припущень, їх осмислення, а також, перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.

1	2
30.	Здатність до формулювання ідей концепції за результатами аналізу літератури, даних дослідження і обговорення у високо спеціалізованій, науковій аудиторії присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.
31.	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів або інших аргументів, щодо їх підтверджень доказів або спростування.
32.	Здатність до сприйняття нових результатів висновків та їх реалізації в діагностичних та лікувальних підходах.

Планові результати навчання з дисципліни, співвіднесені з компетентностями.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми очікується, що в результаті успішного навчання за програмою, поряд із іншими професійними навиками, здобувач ступеня доктора філософії має володіти певними компетентностями.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD),
який закінчив навчання з нормативної навчальної дисципліни
«Нервові хвороби» за спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби»**

№ п/п	Назва	Знання	Уміння
Загально-професійні компетентності			
1	2	3	4
1.	Здатність виконувати оригінальні дослідження в неврології та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, зі звертаючи особливу увагу на актуальні задачі проблем та використовуючи новітні наукові методи.	+	+
2.	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.	+	+
3.	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (метааналіз).	+	+
4.	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу.	+	+
Спеціалізовано-професійні компетентності			
5.	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій фармації у комплексному аналізі явищ і процесів.	+	+
6.	Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 14.01.15 «Нервові хвороби».	+	+
7.	Здатність до розробки теоретичних засад та наукового обґрунтування, діагностичних підходів і лікувальних заходів при неврологічній патології.	+	+
8.	Здатність розробляти нові і удосконалювати наявні підходи до діагностики і лікування неврологічних захворювань	+	+
9.	Здатність оцінити соціально-економічну ефективність впровадження досягнень науково-технічного прогресу та заходів, спрямованих на підвищення якості життя пацієнтів.	+	+

1	2	3	4
10.	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень щодо обґрунтування галузевих програм, оптимізації неврологічної допомоги населенню та контингентам хворих за окремими нозологічними формами.	+	+
11.	Здатність досліджувати етичні аспекти та фактори макро- і мікросередовища у діяльності неврологічних клінік.	+	+
12.	Здатність науково обґрунтовувати сучасні соціально-економічні механізми неврологічного забезпечення .	+	+
13.	Здатність до методичного і організаційного обґрунтування розвитку інформаційних і комп'ютерних технологій у неврології.	+	+
14.	Здатність до організаційних досліджень в галузі неврології.	+	+
15.	Здатність аналізувати історичні аспекти розвитку неврології: правові, етичні, технологічні, нормативні та інші чинники регулювання діяльності медичних закладів у вітчизняному та міжнародному досвіді.	+	+
Дослідницькі компетентності			
24.	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+
25.	Здатність до використання інноваційних підходів у галузі неврології.	+	+
26.	Компетентність інтерпретувати результати досліджень та приймати участь у наукових дискусіях стосовно наукового і практичного значення та потенційних наслідків отриманих результатів.	+	+
27.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+
Аналітичні компетентності			
28.	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.	+	+

1	2	3	4
29.	Здатність до висунення власних припущень, їх осмислення, а також до перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.	+	+
30.	Здатність до формулювання ідей концепції за результатами аналізу літературних даних дослідження і обговорення у високо спеціалізованій, науковій аудиторії присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.	+	+
31.	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів або інших аргументів, щодо їх підтвердження доказів або спростування.	+	+
32.	Здатність до сприйняття нових висновків результатів та їх реалізації в діагностичних та лікувальних підходах.	+	+

РЕСУРСИ САМОНАВЧАННЯ

Ресурсами самонавчання для підготовки аспірантів, які допоможуть оволодіти спеціальністю 14.01.15 «Нервові хвороби» для підготовки докторів філософії (PhD) та підвищення рівня знань та навичок досвідченого спеціаліста невролога є:

1. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;
2. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;
3. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України;
4. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
5. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
6. <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/> – офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика;
7. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
8. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
9. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.
10. <http://www.uptodate.com> - ресурс підтримки клінічних рішень та доказової медицини
11. <http://clinicalevidence.bmj.com> - ресурс доказової медицини
12. <http://www.medscape.com> - Medscape є провідним світовим ресурсом для лікарів та медичних працівників у всьому світі, що пропонує найсвіжіші медичні новини та експертні думки; щодо інформації про медичні засоби та лікування захворювань
13. <https://www.ahrq.gov/gam/index.html> - Агентство з досліджень та якості охорони здоров'я
14. <https://www.cdc.gov/> - Центр з контролю та профілактики захворювань
15. <http://www.cochrane.org/> - ресурс доказової медицини
16. <http://prodigy.clarity.co.uk/> - це заснований на доказах інструмент підтримки клінічних рішень для медичних працівників.
17. <https://www.duodecim.fi/> - Фінське медичне товариство
18. <http://www.awmf.org> - Асоціація наукових медичних товариств Німеччини
19. <http://www.has-sante.fr/> Французьке національне управління охорони здоров'я
20. <https://www.nice.org.uk/> - Національний інститут здоров'я та клінічної майстерності (NICE)
21. <http://www.cma.ca/> - Інформаційна база Канадської медичної асоціації
22. <https://www.nhmrc.gov.au> - Національна рада з питань охорони здоров'я та медичних досліджень Австралії
23. <https://www.rcplondon.ac.uk/> - Королівський медичний коледж
24. <https://www.ama-assn.org/> - Американська медична асоціація
25. <http://www.aafp.org/home.html> - Американська академія сімейних лікарів
26. <https://www.aap.org> - Американська академія педіатрії
27. <http://www.epra-unepersa.org/> - Європейська педіатрична асоціація, Союз національних європейських педіатричних товариств та асоціацій

28. <https://myana.org> – Американська неврологічна асоціація
29. <https://www.aan.com/> - Американська академія неврології
30. <https://www.ean.org> - Європейська академія неврології
31. <https://www.theabn.org> - Британська неврологічна асоціація
32. <https://www.childneurologysociety.org> - Дитяча неврологічна спільнота
33. <https://www.epns.info> - Європейська асоціація дитячих неврологів
34. <https://bpna.org.uk> - Британська асоціація дитячих неврологів
35. <https://www.braintrauma.org/> - фонд травм мозку
36. <https://www.nccn.org/> - Національна всеосяжна ракова мережа
37. <http://www.esmo.org/> - Європейське товариство з медичної онкології

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Обов'язкова література:

1. Атлас нервно-мышечных болезней. Перевод с английского под редакцией Гехт А.Б., Санадзе А.Г. - ПРАКТИЧЕСКАЯ МЕДИЦИНА, 2017. – 392 с.
2. Бер М., Фротшер М. Топический диагноз в неврологии по Петеру Дуусу. Анатомия. Физиология. Клиника. – Практическая медицина, 2016. - 608 с.
3. Гудфеллоу Джон А. Обследование неврологического больного. Перевод с английского под редакцией проф. Захарова В.В. – ГЭОТАР-Медиа, 2017. - 208 с.
4. Дифференциальный диагноз в неврологии. Руководство по оценке, классификации и дифференциальной диагностике неврологических симптомов / Марко Мументалер, Клаудио Бассети, Кристоф Дэтвайлер; Пер. с нем. – М.: МЕДпресс-информ, 2009. – 360 с.
5. Дифференциальная диагностика нервных болезней. / Руководство, под ред. Акимова. – СПб: Гиппократ, 2011. – 607 с.
6. Линда Уилсон-Паувелс и др. Черепные нервы. Функция и дисфункция. Перевод с англ. под ред. А.А. Скоромца, - Издательство Панфилова, 2017.- 272 с.
7. Меллер Т.Б. Атлас секционной анатомии человека на примере КТ- и МРТ-срезов: в 3 т. / Торстен Б. Меллер, Эмиль Райф; пер. с англ. под общ. ред. проф. Г.Е.Труфанова. 2-е изд. – М.: МЕДпрессинформ, Т.1: Голова и шея, 2010. – 272 с.
8. Морис Виктор, Алан Х. Роппер. Руководство по неврологии по Адамсу и Виктору. – М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2006. – 680 с.
9. Неврологія, за ред. І.А.Григорової та Л.І.Соколової, 2014, 780 с.
10. Нейровізуалізація. Ілюстративне посібник / Под ред. К.Форбс, М.Х.Лев, С.Шетти, Дж.Хейзерман; пер. с англ. - М.: МЕДпрессинформ, 2010. – 224 с.
11. Никифоров А.С., Гусев Е.И. Частная неврология. – ГЭОТАР-Медиа, 2013. - 768 с.
12. Никифоров А.С., Гусев Е.И. Общая неврология. – ГЭОТАР-Медиа, 2015. - 704 с.
13. Одинак М.М., Одинак О.М., Андреева Г.А., Базилевич С.Н. Нервные болезни. – СпецЛит, 2014. - 526 с.
14. Осборн А.Г., Зальцман К.Л., Завери М.Д. Лучевая диагностика. Головной мозг. Перевод с английского, - Издательство Панфилова, 2018. - 1218 стр.

15. Попп Джон А., Дэшайе Эрик М. Руководство по неврологии. – М.: ГЭОТАР - Медиа, 2012. – 688 с.
16. Суслина З.А., Максимова М.Ю., Пирадов М.А. Неврология. Учебник. – Практика, 2015. - 392 с.
17. Суслина З.А., Варакин Ю.Я. Клиническое руководство по ранней диагностике, лечению и профилактике сосудистых заболеваний головного мозга. МЕДпресс-информ. 2015 г – 440с.
18. Ферстл Х., Мелике А., Вайхель К., Левин ОС. Деменция. 2015 г. – 112 с.
19. Яхно Н.Н., Попп Джон А., Дэшайе Эрик М. Руководство по неврологии. – ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 688 с.
20. Anne G. Osborn, Gary L. Hedlund, Karen L. Salzman. Osborn's Brain, 2nd Edition.- Elsevier., 2019 – 1300 p.
21. Juan E. Small, Daniel L. Noujaim, Daniel T. Ginat et al. Neuroradiology: Spectrum and Evolution of Disease, 1st Edition.- Elsevier., 2019 – 408 p.
22. Katirji, Bashar, Kaminski, Henry J., Ruff, Robert L. (Eds.). Neuromuscular Disorders in Clinical Practice. Springer-Verlag New York, 2014.- 1565 p.
23. Stefano Bianchi, Carlo Martinoli. Ultrasound of the Musculoskeletal System. Springer-Verlag New York, 2007.- 978 p.

Нормативні документи:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – ст. 56.
4. Кодекс законів по працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50. – Додаток до номеру.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – ст. 1122.
6. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – ст. 131.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – ст. 88.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – ст. 356.
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40, /40-42/. – ст. 492.

10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – ст. 19.
11. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 р. № 2168-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 5. – ст. 31.
12. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – ст. 314.
13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – ст. 275.
14. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014.. – № 49. – ст. 2056.
15. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – ст. 481.
16. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 30. – ст. 379.
17. Про звернення громадян: Закон України 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – ст. 257.
18. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – ст. 650.
19. Про лікарські засоби : Закон України від 04 квіт. 1996 р. № 123/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 22. – ст. 86.
20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – ст. 158.
21. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори Закон України від 12 лютого 1995 р. № 60/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 10. – ст. 60.
22. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – ст. 25.
23. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – ст. 668.
24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України "у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно" (справа про безоплатну медичну допомогу): Рішення

Конституційного Суду України від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 23 – ст. 1132.

25. Наказ МОЗ №1422 від 29.12.2016 «Зміни до методики розробки та впровадження медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини».
26. Наказ МОЗ України № 33 від 23.02.2000 «При штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я».
27. Наказ №404 від 20.06.2006 «Про внесення змін до наказу МОЗ від 22.05.06 № 308 «Про затвердження таблицю оснащення фельдшерсько-акушерських пунктів, лікарських амбулаторій (у т.ч. амбулаторій загальної практики-сімейної медицини) та підрозділів первинної медико - санітарної допомоги лікувально-профілактичних закладів».
28. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».
29. Наказ МОЗ України № 1150 від 27.12.2013 «Про затвердження Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».
30. Наказ МОЗ України № 183 від 31.03.2015 «Про затвердження сьомого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності».
31. Наказ МОЗ України № 127 від 02.03.2011 «Про затвердження примірних таблиць оснащення медичною технікою та виробами медичного призначення центральної районної (районної) та центральної міської (міської) лікарень».
32. Наказ МОЗ України № 751 від 28.09.2012 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Актуальна неврологія (обрані лекції) Під ред. професора О.В.Ткаченко. (Ткаченко О.В., Новікова О.В., Оржешковский В.В., Коваль А.З., Корженевский Л.В., Цьоха І.О., Башкірова Л.М.) – К.: Атіка, 2012. – 96 с.
2. Андре Грабовски. Неотложная неврология. Клиническое руководство. – Панфілова, 2016. - 592 с.
3. Байбаков С.Е., Власов Е.А. Атлас нормальной анатомии магнитно-резонансной и компьютерной томографии головного мозга. – СпецЛит, 2015. - 244 с.
4. Баранова Н.С., Бойко И.А., Завалишин И.С. Хронические нейроинфекции. Руководство. – ГЭОТАР-Медиа, 2017. - 592 с.
5. Берлит П. Неврология. Справ очник. Петер Берлит; пер. с нем. – М.: МЕДпресс-информ, 2010. – 576 с.
6. Биллер Х. Практическая неврология. Диагностика. Т.1. Пер. с англ. – М.: Мед. литература, 2008. – 512 с.
7. Богданов, Корнеева: Неврология для врачей общей практики. Руководство. – Фенікс, 2015. - 285 с.
8. Болезни нервной системы: Рук. для врачей: В 2-х т. / Под ред. Н.Н. Яхно, – М.: “Медицина”, 2007.

9. Броун Т., Холмс Г. Эпилепсия. Клиническое руководство. – Бином, 2014. - 280 с.
10. Виленский Б.С. Инсульт: профилактика, диагностика и лечение. – 2-е изд., доп. – СПб: ООО «Издательство ФОЛИАНТ», 2002. – 397 с.
11. Виленский Б.С. Неотложные состояния в неврологии. – М.: «Фолиант», 2006. – 512с.
12. Владимир Пономарев. Синдром Голоса-Ханта. Дифференциальная диагностика (случаи из практики). Руководство для врачей. – Фолиант (мед.), 2016. - 220 с.
13. Вознюк И.А., Савелло В.Е., Шумакова Т.А. Неотложная клиническая нейрорадиология. Инсульт. – Фолиант (мед.), 2016. - 128 с.
14. Гайдук А.А., Потапчук А.А. Диагностика, классификация и медицинская реабилитация функциональных нарушений ОДА у детей и подростков. – Эко-Вектор, 2013. - 128 с.
15. Гранди Д, Суэйн Э. Травма спинного мозга. – Бином, 2008. - 124 с.
16. Гусев Е.И., Коновалов А.Н., Скворцова В.И. Неврология и нейрохирургия. Учебник. Том 1. Неврология. – ГЭОТАР-Медиа, 2015. - 640 с.
17. Дифференциальная диагностика в неврологии. Анализ клинических случаев. Редактор: Эттингер Алан Б., Вайсброт Дебора М. – ГЭОТАР-Медиа, 2017. - 728 с.
18. Дуус П. Топический диагноз в неврологии. – ИПЦ “Вазор-Ферро”, М., 2014. - 378 с.
19. Зенков Л.Р. Клиническая эпилептология (с элементами нейрофизиологии): Руководство для врачей. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ООО «МИА», 2010. – 408 с.
20. Инсульт: Клин. руководство / Михаэль Г. Хеннерици, Жульен Богуславски, Ральф Л. Сакко; Пер. с англ.; Под общ. ред. чл.-корр. РАМН В.И.Скворцовой. – М. МЕДпресс-информ, 2008. – 224 с.
21. Каган И.И. Венозное русло центральной нервной системы: клиническая анатомия и нарушения венозной циркуляции. – ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 496 с.
22. Кадыков А.С., Манвелов Л.С., Шведков В.В. Практическая неврология. – ГЭОТАР-Медиа, 2016 г. - 432 с.
23. Кадыков А.С., Черникова Л.А., Шахпарнова Н.В. Реабилитация неврологических больных. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 560 с.
24. Левин О.С. Полиневропатии. – М.: МИА, 2006. – 496с.
25. Левин Петр. Инсульт. – Питер, 2016. - 320 с.
26. Лионел Гинсберг. Неврология для врачей общей практики. – Бином. Лаборатория знаний, 2014. - 368 с.
27. Малик О., Доннелли Э., Барнетт М. Рассеянный склероз. Краткий справочник. Под редакцией Бойко А.Н. – Практическая медицина, 2015. - 128 с.
28. Наследственные болезни нервной системы. Под редакцией Ю.Е.Вельтищева, Т.А.Темина. – М. Медицина, 2010. – 496 с.
29. Нервові хвороби. (С.М. Віничук, Є.Г.Дубенко та ін.). – К.: „Здоров’я”, 2001. - 696 с.
30. Никифоров А.С., Гусев Е.И., Авакян Г.Н. Эпилепсия и ее лечение. – ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 320 с.
31. Никифоров А.С., Гусева М.Р. Офтальмоневрология. – ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 656 с.
32. Паври Бехзад Б. Обмороки. Руководство для врачей. – Эко-Вектор, 2016. - 176 с.
33. Пальцев М.А. Молекулярные механизмы нейродегенеративных заболеваний (Лекционные очерки). – Эко-Вектор, 2016. - 176 с.
34. Рыжков В.Д. Инсульт. Срочная реабилитация. – СпецЛит, 2016. - 157 с.
35. Санадзе А.Г., Касаткина Л.Ф. Клиническая электромиография для практических неврологов. – ГЭОТАР-Медиа, 2015. - 64 с.
36. Соматоневрология: руководство для врачей / Под ред. А.А.Скоромца. – СПб.: СпецЛит, 2009. – 655 с.

37. Старченко А.А. Руководство по клинической нейрореаниматологии в 2-х томах. – Бином. - 2016.
38. Т.Е. Шмидт, Н.Н. Яхно. Рассеянный склероз: Руководство для врачей. 3-е изд. – М.: «МЕДпресс-информ», 2012. - 271 с.
39. Ткаченко Е.В. Анатомо-физиологические основы поражений спинного мозга. – Киев, 1998. - 80 с.
40. Ткаченко Е.В. Ствол головного мозга: анатомо-физиологические основы поражений. – К.: ТОВ «ІП., ЛтТ», 2002. – 116 с.
41. Ткаченко О.В., Коваль А.З., Корженевський Л.В. та інші. «Неврологічні аспекти епілептології». Методичні матеріали до лекцій і семінарських занять циклу ТУ. – К.: КІМ., 2008. – 112с.
42. Ткаченко О.В., Кононець О.М. Больовой попереково-крижовий синдром при цукровому діабеті: діагностичні та лікувальні аспекти. – Київ, 2016 – 95с.
43. Ткаченко О.В., Цюха І.О. Ішемічний інсульт: прогностичні аспекти клінічних, лабораторних та нейровізуальних характеристик. – Издательский дом Заславський, 2012. – 116 с.
44. Транзиторні ішемічні атаки: О.Є. Фартушна, С.М. Віничук. – Київ.: ВД «Авіцена», 2014. - 216 с.
45. Триумфов А.В. Топическая диагностика заболеваний нервной системы. 14-е изд., – М.: «МЕДпресс-информ», 2004 – 264 с.
46. Фельдман Ева Л., Гризольд Вольфганг, Расселл Джеймс В., Лешер Вольфганг Н. Атлас нервно-мышечных болезней. Практическое руководство. – Практическая медицина, 2016. - 392 с.
47. Хосе М. Вальдуаза, Стефан Й.Щрайбер, Йенс-Ерик Рель, Рандольф Клингебиль Нейросонология и нейровизуализация при инсульте – М.: МЕДпресс-информ, 2012. – 605с.

ІНШІ РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Andrew Tarulli. Neurology. A Clinician's Approach - Springer International Publishing, 2016. – 435 p.
2. Christopher G. Goetz. Textbook of Clinical Neurology. - Saunders; 2 edition (February 21, 2003) - 1328 p.
3. Jorge G. Burneo, Bart M. Demaerschalk, Mary E. Jenkins. Neurology. An Evidence-Based Approach. - Springer-Verlag New York, 2012. – 368 p.
4. Kuks J.B.M., Snoek J.W. Textbook of Clinical Neurology. - Bohn Stafleu van Loghum, 2018. – 372 p.
5. Roger N. Rosenberg. Atlas of Clinical Neurology. - Springer International Publishing, 2019, - 741 p.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ:

1. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;
2. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;
3. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України;
4. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;

5. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
6. <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/> – офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика;
7. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
8. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
9. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.
10. <http://www.uptodate.com> - ресурс підтримки клінічних рішень та доказової медицини
11. <http://clinicalevidence.bmj.com> - ресурс доказової медицини
12. <http://www.medscape.com> - Medscape є провідним світовим ресурсом для лікарів та медичних працівників у всьому світі, що пропонує найсвіжіші медичні новини та експертні думки; щодо інформації про медичні засоби та лікування захворювань
13. <https://www.ahrq.gov/gam/index.html> - Агентство з досліджень та якості охорони здоров'я
14. <https://www.cdc.gov/> - Центр з контролю та профілактики захворювань
15. <http://www.cochrane.org/> - ресурс доказової медицини
16. <http://prodigy.clarity.co.uk/> - це заснований на доказах інструмент підтримки клінічних рішень для медичних працівників.
17. <https://www.duodecim.fi/> - Фінське медичне товариство
18. <http://www.awmf.org> - Асоціація наукових медичних товариств Німеччини
19. <http://www.has-sante.fr/> Французьке національне управління охорони здоров'я
20. <https://www.nice.org.uk/> - Національний інститут здоров'я та клінічної майстерності (NICE)
21. <http://www.cma.ca/> - Інформаційна база Канадської медичної асоціації
22. <https://www.nhmrc.gov.au> - Національна рада з питань охорони здоров'я та медичних досліджень Австралії
23. <https://www.rcplondon.ac.uk/> - Королівський медичний коледж
24. <https://www.ama-assn.org/> - Американська медична асоціація
25. <http://www.aafp.org/home.html> - Американська академія сімейних лікарів
26. <https://www.aap.org> - Американська академія педіатрії
27. <http://www.epra-unepssa.org/> - Європейська педіатрична асоціація, Союз національних європейських педіатричних товариств та асоціацій
28. <https://myana.org> – Американська неврологічна асоціація
29. <https://www.aan.com/> - Американська академія неврології
30. <https://www.ean.org> - Європейська академія неврології
31. <https://www.theabn.org> - Британська неврологічна асоціація
32. <https://www.childneurologysociety.org> - Дитяча неврологічна спільнота
33. <https://www.epns.info> - Європейська асоціація дитячих неврологів
34. <https://bpna.org.uk> - Британська асоціація дитячих неврологів
35. <https://www.braintrauma.org/> - фонд травм мозку
36. <https://www.nccn.org/> - Національна всеосяжна ракова мережа
37. <http://www.esmo.org/> - Європейське товариство з медичної онкології
38. <https://neurorespract.biomedcentral.com/> - Неврологічні дослідження та практика

ПРЕДМЕТНО – ТЕМАТИЧНІ КАТАЛОГИ:

1. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
2. <https://www.wdl.org/en/> - Світова цифрова бібліотека
3. <https://www.loc.gov> - Бібліотека Конгресу
4. <https://www.bl.uk> - Британська бібліотека
5. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції;
6. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека;
7. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
8. [http://www.nlr.ru:8101 /](http://www.nlr.ru:8101/) – Російська національна бібліотека;
9. <http://www.rsl.ru/> – офіційний сайт Російської державної бібліотеки;

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ (формула спеціальності, напрями досліджень)

Паспорт спеціальності нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі на кафедрі неврології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика за спеціальністю: 14.01.15 «Нервові хвороби» розроблений на підставі Постанови Президії Вищої Атестаційної Комісії України від 15.11.2001 року №18-09/9:

I. Формула спеціальності 14.01.15 «Нервові хвороби»:

Галузь медичної науки, яка займається діагностикою, лікуванням, профілактикою захворювань нервової системи (центральної: головного та спинного мозку, периферичної та вегетативної нервової системи). Удосконалення методів розпізнавання причин і механізмів розвитку захворювань, ранньої діагностики, лікування та профілактики хвороб нервової системи сприятиме збереженню здоров'я людей, скороченню термінів тимчасової непрацездатності, зменшенню інвалідності, смертності та відновленню працездатності.

II. Напрямки досліджень:

2.1. Дослідження епідеміології, етіології, патогенезу, клініки найпоширеніших захворювань нервової системи: цереброваскулярних, травматичних, інфекційних, токсичних, геридітарних (спадкових), зумовлених патологією хребта, соматичними захворюваннями, пов'язаних із віковими змінами в осіб похилого віку або дітей та інші.

2.2. Розроблення та вдосконалення методів діагностики захворювань нервової системи.

2.3. Експериментальне та клінічне розроблення методів лікування, реабілітації хворих з нервовими хворобами, впровадження цих методів у клінічну практику.

2.4. Розроблення методів диспансеризації та профілактики нервових захворювань.

2.5. Розроблення системи організаційних засобів надання неврологічної допомоги хворим.

III. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:
медичні науки.